

Psalmus

corpore. vnde Job. ij. Ecce in manu tua est rē. De spiritu ali autem afflictione sequitur.

15 **B**um confringuntur ossa mea: exprobrauerunt mihi qui tribulāt me inimici mei.

(Dū pfringunt) Per peccatū aut vires anime tentatiōe pcutiuntur. Quarta causa ē tribulatio quā sustinet ab inimicis visibilibus: vnde addit (exprobrauerunt mihi q̄ tribulant me inimici mei) scilicet mali hoies qui tribulant inferendo plura mala quorum primum est exprobratio peccati: vnde dicit (exprobrauerunt mihi) scdm ē impropertū de religione siue sanctitate: vnde sequit̄ (dū dicunt mihi per singulos dies vbi est deus tuus). q. dicat nūq̄ ē aut si est nō curat de te: ita stultū ē tali deo seruire: de ecclesia aut pprie legit hoc. (dū pfringunt rē). H ē ei lamentatio ecclesie cuius ossa pfringunt qn̄ plati vel viri ecclesiastici in q̄bus fortitudo ecclesie cōsistit: p peccatū a statu rectitudinis deiciunt̄ r cōminunt̄ cōtra illud Exod. xij. Os nō cōminuetis ex eo. r Job. xix. idem r nota q̄ ossa arida de facili frangunt̄ r difficile renouant̄ sic est de platis r clericis. ps. Ossa mea aruerūt p̄ caumate. s. ardore cupiditatis r ambitio nis. r Prouer. xvij. Spūs tristis ericcat ossa. s. tristitia seculi: ppter hoc dicit Bere. xxx. Insanabilis fractura tua et nimis fragile ē illud os qd̄ lingua pōt frāgere. Eccli. xxvij. Plaga lingue cōminet ossa r bñ dicit (cōfringunt̄) r quia oēs exceptis paucis frangunt̄: r qz cū eis alij frangunt̄ q̄ malū corū exemplū: vñ bene dicit r cōiungit (dū pfringuntur ossa mea exprobrauerunt mihi q̄ tribulant me inimici mei) heretici r mali xpiani: hoc est qd̄ p̄cipue exprobrāt heretici sancte ecclesie videlicet peccata plator.

Qualit̄ cleri ci r prelati q̄ dicunt ossa ecclesie cōfringunt̄ p̄ p̄ctm̄ r p̄p̄ h ab hereticis r mal xpianis exprobraf̄ vidē ecclesie.

16 **B**um dicunt mihi per singulos dies vbi vbi est deus tuus q̄re tristis es anima mea et quare conturbas me.

(Dū dicunt mihi) ecce exprobratio (p singulos dies) ecce instātia qd̄ dixerūt (vbi ē deus tu?) q̄si dicat exemplū vite xp̄i vbi relucet in prelati r clericis in q̄bus maxime debet relucere ibi nō lucet. rps em̄ paup̄ ip̄i diuites: rps humilis. ip̄i sup̄bi. rps laborant: ip̄i ocio r voluptatibus vacāt r ppter hoc dicit bea. Ber. Ministri xp̄i sunt r seruiūt anti xp̄o. Nō sic ap̄s q̄ in se ip̄m alijs ostēdebat dicēs: imitatoris mei estote sicut r ego xp̄i. j. Corin. ij. r. ij. Cor. xij. An experimentū queritis eius q̄ in me loquit̄ rps: quasi quererēt ab eo (vbi ē deus tu?) Positis causis tristitie iterū consolaf̄ animā suā sicut p̄us dicens (quare tristis es anima mea r quare conturbas me.

17 **S**pera in deo quoniam adhuc confitebor illi salutare vultus mei et deus meus.

(Spera in deo) Isti duo versus supra habitū sunt r expositi: s̄ ideo repetit̄: qz cū frequēs sit tribulatio necessaria est frequēs cōsolatio sillis repetitio habet. j. Job. Confessus ē r nō negauit. r confessus ē quia nō sum ego rps. ido em̄ sepe rñdit: qz sepe fuit ei obiectū: r nota qz tristitia expellēda ē multis rationib⁹. Primo quia vniuersalit̄ vulnerat. Ecclesiasti. xxv. Omnis plaga tristitia cordis. Secūdo qz i terficiat. Tercio qz inutilis ē. de his duob⁹ Eccli. xxx. Tristitia longe exvella a te. multos em̄ tristitia occidit r nō ē vitilitas in ea. Quarto qz bonos mores dissipat. Prouer. xix. Sicut tinea vestimēto sic tristitia cordi. Quinto qz deuotiōnē extinguit. Prouer. xvij. Spūs tristis ericcat ossa. Sexto qz gaudiū spūale erufflat. Eccli. xxx. Nō ē oblectamētū sup̄ cordis gaudiū. Septimo qz inducit fastidiū tp̄aliuz v̄l spūaliū. M̄eri. xxj. Cedere cepit populū itineris et laboris r dixit. aia n̄ra iam nauseat sup̄ cibo isto leuissimo Octauo qz facit honorē ineptū bello spūali. Deut. xx. q̄s ē formidolosus r corde pauido reuertat̄ i domū suā Ecclē si. r. xvij. Tristitia festinat mores r coopit v̄tutē et tristitia cordis flectit ceruicē. Itē sup̄ illud verbū dū dī (mihi nō singulos dies) p̄t distingui dies bona r dies mala vtz **(Angeli boni. supra. Dies dici cruciat verbū. Hoies electi. j. Annūciate de die in diē salutare eius.**

Tristitia expellēda multis rationib⁹

- (Vita vite. Job. xj. Qui ambulat in die non offendit.)**
- (Tempus gratie. Job. viij. Abrahā exultauit vt videret di. me.)**
- (Etas bonis. Genes. viij. Morz dies nō req̄scēt in eā)**
- (Fides. Roma. xij. Mor p̄cessit: dies aut̄ appropinquat.)**
- (Intelligentie. j. Cor. iij. Mibi p̄ minimo est vt a vobis iudicer aut ab humano die)**
- (Visitationis. j. Pet. ij. Glorificent deū i die visitationis.)**
- (Innovationis. Treno. iij. Innoua dies nostros sicut a principio.)**
- (Penitētie. Ro. xij. Alius iudicat inter diem et diem.)**
- (Salutis. j. Cor. vj. Ecce nunc dies salutis.)**
- (Cōsolationis. Treno. j. Adduxisti diem cōsolationis)**
- (Desiderij celestis. Can. ij. Pascatur inter lilia donec aperiatur dies.)**
- (Iudicij. Pbil. j. Qui cepit in nobis opus bonū perficiet vsq̄ in diem dñi nostri iesu xp̄i.)**
- (Eternitat. j. Pet. ij. Ipsi gloria nunc in diem eternum Zach. xij. Erunt dies vna que nota ē dño. ps. Melior ē dies vna in atrijs tuis rē.)**
- (Dies mala similiter multiplex.)**
- (Culpe. Job. iij. Pereat dies in qua natus sum.)**
- (Mortalitat. Eccli. vij. Melior dies mort: die natiuit̄)**
- (Angelus apostata. Job. iij. Dies illa vertat̄ in tenebras)**
- (Prosperitas seculi. ps. Per diem sol non vriet te neq̄ luna: per noctem.)**
- (Delectatio. Job. xxj. Ducunt in nobis dies suos.)**
- (Gloria anti xp̄i. Bere. xvij. Diē hois nō desiderauit tu scis)**
- (Timoris mūdani. Esai. xxxvij. Dies tribulationis et angustie dies bec.)**
- (Ultionis. Exodi. xxxij. Ego autem in die vltionis visita bo contra peccatum eorum.)**
- (Damnationis. Sopho. j. Dies ire dies illa tribulatiōis et angustie.)**

Dies bona multiplex.

Dies mala multiplex.

Psalmus XLII. Iudica me deus et discerne causam meam de gente non sancta: ab hoie iniquo et doloso erue me.

(Iudica me deus) Titulus in fine. ps. dauid. ps. iste ten dēs i fine ē dauid. p̄p̄e v̄l viri iusti loquētis h̄ in p̄sona cor poris xp̄i mystici qd̄ ē ecclia. Materia d̄ loquit̄ ē de orā dū deū p̄ pressuras hui⁹ seculi. Intentio ē monere nos ne vacillem⁹ in pressuris. Modus bipertitus ē. ps. Primo con querit̄ de p̄mixtione maloz cū bonis r petit separari. Se cūdo agit de leticia in fine habēda: ibi (r introibo) Cōtinu atio huius psalmi ad p̄cedentē ibi egit de charitate: s̄ q̄ de um vere amat statim mūdus eū ostēdit r psequit̄ Job. xv Si de mūdo fuisset: mūdus qd̄ suuz erat diligeret: qz vō de mūdo nō estis: p̄terea odit vos mūdus: r post addit si me p̄secuti sunt r vos p̄sequent̄. Job. xij. Quia acceptus erat deo necesse fuit vt tentatio p̄baret te. Primo autē p̄t ps. iste exponi de xp̄o posito in pressura passiois r dicente (Iudica me deus) pater q̄ iuste iudicas. Nam iudei r py latus iniuste me iudicant: supra exurge r intēde in iudicio meo. Itē deus iuder iustus rē. (et) vt melius iudices (dis cerne causas meam de gente non sancta) quasi per hoc qz gens iudeorum non sancta: Sed neq̄ et iniqua me perse quitur apparet manifeste qz causa mea iusta est r bona vñ de supra. Quidē humilitatem meam de iniurijs meis v̄l sic (viscerne causam meā de gente non sancta) id est attende quia alia est causa passiois mee quare patior videlicet sa lus humani generis: et alia est causa quare me crucifigunt videlicet inuidia (ab homine iniquo) videlicet a pylato q̄ fuit iniquus tradendo iesum iudeis crucifigendum r bar raban dimittendo. Math. xxvij. Tunc dimisit illis barra ban: Iesum autem flagellatum tradidit eis vt crucifigere tur: sed quia pylatus maliciam suam voluit palliare: sicut ibi dicitur qz lauit manus aqua rozā p̄plo dicēs. Innocēs ego sum a sanguine iusti huius: ideo bene hic addit (r do loso) et hoc mihi facias.

ps. llij.

Allegorie. de Christo.

Quia tu es deus meus fortitudo mea: q̄

2

Succedentibus prosperis propositus pincernarum obli-
tus e' interptis sui. Quarta e' vt cu' ardetius diligamus ps.
Dñi supbit impius incendit paup. Dan. iij. Nō cessabant
q' miserat eos mistri regis succedere formacē. Quinta e' vt
sciam? bona nra nō bre a nobis Esa. xlv. Accingi te z non
cognouisti me. Sexta e' vt exemplo eoz z paciētia infirmi
roborent. Greg. Facta pcedentiū recolam? z gratia non
erūt q' sustinem?. Jaco. vl. Exemplū accipite fratres epi?
malig' longanimitatis laboris z paciētie pphas zc. z p' sus-
ferentiā Job audistis z sine vidistis dñi. Septima e' vt ma-
li terreant. Proverbio. xj. Si iustus i terra recipit quanto
magis impius z pctōr. Luce. xxiij. Si i viridi ligno hoc fa-
ciūt in arido qd fiet (Emitte lucē tuā) hoc p' exponi de in-
carnatiōe. Xps em' e' lux vera q' illu. oēm bo. ve. in hūc mū-
dū Job. j. Hāc petit ecclia in psona antiquoz emitti. i. ex-
tra mitta de sinu patris. Esaie. xvi. Emitte agnū dñe dñā
torē terre (z veritatē tuā). s. xpm q' dicit Job. xiiij. Ego sū
via veritas z vita: vel hoc pōt referri ad missionē spūs san-
cti. de q' Job. xvi. Cū autē venerit ille spūs veritatis doce-
bit vos oēm veritatē: vel sic (emitte lucē tuā z veritatē)
creatā. s. (lucē) grē z tenebras ignorantie z culpe (verita-
tē) triplicē. s. vite doctrine iusticie hoc ē illa ois veritas
de q' phabitū ē docēbit oēm veritatē. De hac luce veritate
Job. j. Grā z veritas p' ihm xpm facta ē ipsa. s. lux tve-
ritas (deduxerūt) p' viā (z adduxerūt) ad patriā: hoc ē qd
dicit (in montē sanctū tuū z i tabernacula tua) vt supra ex-
positū ē: de quib' tabernaculis Esaie. xxiij. Sedebit popu-
lus meus i pulcritudine pacis z i tabernacul' fiducie: ad
hoc q' adducit lux z veritas: sicut d' Eccl. xl. Adduxit me
manus dñi i visionib' dei in terrā isrl' z dimisit me sup mō-
tem excelsū nimis zc. visiones dei sunt lux grē. z veritas il-
la triplex p' gratiā em' videm' z cognoscim' deū: z p' verita-
tē cognoscim' z videt' de' in nobis: z loquit' ecclia h' p' illis
q' iam sunt i grā: vel q'libet iustus q' iam illuc adductus ē
p' spem. z ibi habitat cogitatiōe z auiditate. Pbil. iij. Con-
uersatio nra i celis ē vel de pñti pōt legi (adduxerūt i mon-
tē sanctū tuū) .i. in ecclia militantē vt de ea sim merito.
de qua dicit xps in ps. Ego autē pstitutus sum rex ab eo su-
per syō mō. s. ei? eadē etiā ecclia itelligit' p' (tabernacula)
in tabernaculis enim militat. z ipsa militans a militando
dicat'. (Et intrābo ad altare dei) hec est scda pars in qua
agit de leticia in sine habenda. eodem modo exponitur de
ecclia vel de quolibet iusto quo supra est de christo (ad
deū qui letificat iuuetutem meam) spūalem. i. statū gratie
qui dicitur iuuetus ppter multa. Primo quia iuuetus
speciosa est: sic homo i statu gratie. Cā. ii. duo abiq' di-
lectus tuus o pulcherrima inē mulieres. Secdo quia iuue-
tus fortis est sic vir spiritualis. ps. Fortitudinē meam ad-
te custodiā. Tercio quia bellicosa sic iust'. Prover. xxviij.
Iustus q' i leo confidens absq' terrore erit. Quarto quia
acute videt. iuuetus: sic homo. spūalis. j. Coz. 2. Spiritu-
alis homo omnia dijudicat. Quito. quia strenue operatur
vnde Eccles. xj. Mane semina semen tuū z vespe non ces-
set manus tua. Postea oñdit q' merito intrat ad deū. s. per
penitentia. vñ addit (cōfitebor tibi in cythara). i. sic faciāz
penitentia vt tu deus glorificeris in opibus meis. cythara
em' significat penitentia. qz sicut cythara extendit cordis
sic z panitētia vñ extendere oia membra hominis plectro p-
ceptorū vt singula membra castigent. z ideo bñ dicit (cōfi-
tebor). i. simul omnibus cordis fatebor que corde si nimis
tendatū rumpuntur. si nimis laxentur nihil sonant Apo-
calip. xiiij. Vocem quam audiui sicut cytharedozūz cytha-
rizantium in cytharis suis. sed quia sensualitas homis de
penitentia contristat. ideo confortat eam subiungens (q'
re tristis es aia mea z quare cōturbas me. spera i deo quo
niam adhuc cōfitebor illi salutare vultus mei z de' me?)
epone sicut supra expositū est in fine pcedentis psalmi
qui similiter terminauit de tristitia z p' solatione. dicit apo-
stolus Hebreo. xij. Omnis disciplina in p'senti videt' non
esse iudicij sed meroris ecce tristitia postea aut fructū pa-
catissimū exercitatis p' eam reddet iusticie ad quē nos per-
ducit deus noster. Amen.

Status
tie dñi iuue-
tus i ppter
quinq.

Psalmus XLIII
**Deus auribus nostris audiuius pa-
tres nostri annūciauerunt nobis**

Deus auribus nostris Titulus. In fine ps. Filij cho-
re ad intellectum. Sensus huius tituli talis est. ps. iste di-
rigēs nos (i finem) .i. in christum conuenit (filij chore) .i.
imitatoribus passionis videlicet martyribus ad intellectu
id est vt intelligant quare dominus exponit eos tribulatio-
nibus z a seculi pro speritate facit eos alienos videlicet vt
solum deum appetant: z propter ceteras causas quas su-
pra habuimus in pcedenti ps. super illud verbum quare
me repulisti. In hoc ps. loquunt' martyres. Materia est
cōsolatio infirmozū. Intentio est monere ad contemptum
temporalium et appetitum celestium. Modus talis ē. Pri-
mo agit de beneficijs collatis. Secdo de malis que iusti-
nent sancti: ibi (nunc autem repulisti) Tercio petit auxi-
um. ibi (exurge quare) Continuatio. In pcedenti psalmo
egit de p'ssuris contra quas in hoc ps. ponuntur z petun-
tur cōsolationes. Dicunt ergo martyres z quilibet sancti
tribulationibus expositi z admirantes dicūt (Deus auri-
bus nostris audiuius) sicut admirantes supra aliq' sole-
mus exclamare (deus) z in hac prima parte ponūtur tria
argumenta per que probat q' mirum videtur q' de' expo-
nit martyres z sanctos persecutionibus z tribulationib'.
Primo probat hoc a minorū quasi dicat populo dure cer-
uices. salic' iudeis dedisti tot bona z enumerat ea vsq' ibi
(tu es ipse rex meus) ergo mirum est quomodo populus
sanctum z te super omnia diligentem permittis affligere:
sed posset aliquis querere quomodo scis que fecerit iude-
is: ecce quomodo (auribus nostris audiuius) quia (pa-
tres nostri annūciauerunt nobis) z notanda sunt h' tria
que necessaria sunt ad hoc vt aliquis bene doceatur. Pri-
mum est intentio z attentio eius qui docetur quod notat
ibi (auribus nostris audiuius) Math. xij. z Apoca. iij.
Qui habet aures audiendi audiat. Ezechiel. xxiij. Nasum
tuum z aures tuas p'cedent. Secundo est auctoritas et
scientia eius qui docet quod notatur ibi (patres) Job. xij
In antiquis est sapientia z in multo tempore prudentia. j.
Coz. iij. Et si decem milia pedagogorum habeatis in xpo
sed non multos patres. Tercium est vt is qui docet z is q'
docetur inuicem se diligant: quod notatur cum dicit' (pa-
tres nostri) z quid annūciauerunt: opera domini. Et pri-
mo opera magnificētie que fecit iudeis educendo eos p'e
egypto z diuidēdo mare rubrum z trāsdūcēdo iudeos z
submergēdo egyptios: vnde dicit.

Trianecc
saria ad b
vt aliq's be-
ne doceat.

**Opus quod operatus es in diebus eozū
et in diebus antiquis.**

Opus zc. scilicet illud magnificum (opus quod opera-
tus es in diebus eorum) scilicet filiorum israel (z in dieb'
antiquis) id est ab initio mūdi. Secundo ponit opera po-
tentie: vnde sequitur.
**Manus tua gentes disperdidit et planta-
sti eos affixisti populos et expulisti eos.**
Manus tua zc. .i. potentia tua (disperdidit gentes) illas
que erant in terra. pmissionis: amorcū z cucum et alias:
De quibus Deut. vij. z in multis alijs locis (disperdidit)
id est diuersis penis z afflictionibus z in diuersis locis p-
didit. Tercio ostendit opera misericordie in iudeos: vnde
addit (z plantasti eos). s. iudeos in terra pmissionis de q'
gentes disperdidisti de bis tribus operib' in ps. Vineā de
egypto transtulisti. Ecce primum. Vineā autem est popu-
lus israel. vnde Esa. v. Vineā dñi exercitūū domus isrl' est
postea sequit' in ps. Eiecisti gentes. Ecce scdm z plantasti
eam. Ecce terciū sed q' tunc plantati fuerunt. postea auul-
si sunt fm illud Hier. xlv. Quos plantavi ego euellā po-
stea h' ostendit quo ordine hoc fecerit. vñ subiungit qd pri-
mo afflixit eos dicēs (afflixisti populos). s. gentes. Sap. xij.
Misisti antecessores exercit' tuos vt illos paulatim
exterminarent. Secdo expulit eos. vñ addit (z expulisti
eos) postmodū oñdit q' ipse deus non iudei bec omnia fe-
cit. vnde sequitur.

1

3

[Marginal glosses and commentary on the right side of the page, including references to other psalms and biblical figures.]